

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

De republica ordinanda

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1565)

ἀλλὰ μᾶλλον εἰ μηδὲν ποιούμετες ἡμεῖς ὧν φοροῦμε, τοῖς πολέμοις νομίζομεν κερτίσειν τὴν πάντα πλεονέκτησιν, ἀλλὰ τοῖς πλεονεκτήσειν μαλλοῦτας, ὧν, ὡς ἀδελφοὶ ἀθηναῖοι, καὶ λαβόντες εὐνοίαν, καὶ λογισαμένους, ὡς ἐστὶ ἐφ' ἡμῖν ὅτι τὸ φάσκειν ἄσθεν εἰρήνην (ἡδη γὰρ ἐκείνος, καὶ φοροῦμε τὴν πόλεμον, καὶ τοῖς ἔργοις ἐξενεχόμεν) μηδενὸς μὲν φείδεσθαι μὴ τὴν δημοσίαν, μὴ τὴν ἰδίαν στρατεύεσθαι, εἰὰ πᾶσι καὶ εἰς ἡμετέρας ἀπάτας, καὶ εἰς τὰ δὲ στρατηγικὰ ἀμείνοσιν ἢ φοροῦμεν. μὴ γὰρ ὑπολάβῃ τις ὑμῶν, δι' ὧν ἐν χρεῖσιν ἐχρήσθη τὰ πλεονέκτημα, καὶ εἰς τὴν πόλεως δόξαι τοῦτων αὐτὰ πάλιν ἀναληφθεῖσθαι, καὶ χυθῆσθαι βελτίω, μὴ ἢ νομισθεὶς ῥαθυμουῦντων ὑμῶν ὡς περ φοροῦμεν, ἐτέροις ὑμῶν ὑμετέροισιν ἀγωνιεύεισθαι φοροῦμεν, ἀλλὰ ἐνοεῖσθε, ὡς αἰετὸν ὅτι, τοῖς μὲν πατέρας ὑμῶν, πολλοὶς πόνοις, ἐκινδύνοις μεγάλαις, ὑποστυλάσασθαι δαίμονι τοῖς πολέμοις ὑμῶν, καὶ μὴ εἰς τὴν ἐκείνοις διωχόμενοι κτιστῶν παρέρδοσαν ἡμῶν, ἐδέλεον ἔρρωμένους ἀμύνεσθαι, ἀλλὰ τὸν μὲν ἐν μακεδονίας ὀρωμένον, ἐδέξασθαι θεοῦ βουλήν, ὡς εἴ τις ὑμῶν τὴν μείζω ποιήσῃ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ ὄντα πᾶν τὸ σῶμα, τοῖς πολέμοις μακρόχρονον, ἀθληταῖς, καὶ οἷς παρ' ἑαυτὸν ἐστὶ μηδενὸς ὑπακούειν, ἀπαίτων ἢ κατὰ τὴν πόλεμον, τοῖς τοῖς δὲ μαλακίαν, ἢ ῥαθυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τὰ τε τῶν φοροῦμεν ἔργα, καὶ τὰ συμπερόντα τῆς πατρίδος, ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ, καὶ χυθῆσθαι πάντας ἡμῶν ὡς ἀπὸ πλάσσεισθαι μὲν πρὸς τὸν πόλεμον, ὡς ἀπὸ καλῶν ἢ πρὸς ἄλλοις ἔλληνας, μὴ λόγους, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις, πρὸς τὴν ὑμῶν συμμάχων, ὡς ἀπὸ μὲν ὅτι λόγους, καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς χυθόμενος τοσούτων ἢ μάλιστα ὁ ὡς ἀπὸ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὅσω δοκοῦμεν αὐτῶν, φοροῦμεν τὰ καὶ χυθῆσθαι τῶν ἄλλων ἑλλήνων.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ
πρὸς τῆς σωτῆριος λόγους.

Ὁ λόγος ἐστὶν ὁ κείναις φιλιππίου ἐστίν, ἀλλὰ ἀπὸ συμβουλῆς ἀπὸς, ἐκκλησίαν ἢ ἀρχὴν τῶν ἀθηναιῶν, πρὸς τὴν δευτέραν χυθῆσθαι πρὸς τὸν πόλεμον, ὅτι δημοσίου πείθει σωτῆριος αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀρχὸν ἀκαλαβῆν ἀξίωμα, στρατοδρόμοις ἢ τῶν ἑλλήνων φοροῦμεν ὡς ἀπὸ τῆς, καὶ συγκατεῖν τὰ νῦν, τοῖς ἐπὶ τῆς φοροῦμεν, πολλὴν φουλότρα καὶ ταπεινότερα τῶν παλαιῶν δεικνύει.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΗΤΙΚΟΣ, ΗΤΟΙ
ὁ πρὸς τῆς σωτῆριος
λόγους.

ΕΠΙ μὲν τῆς πατρίδος ἀργυρίου, καὶ ὧν ἐνεκα τὴν ἐκκλησίαν ποιεῖτε, ὡς ἀδελφοὶ ἀθηνῶν, οὐδέποτε μοι δοκεῖ τῶν χαλεπῶν εἶναι οὐτ' ὀλιγαῖσθαι τοῖς νέμοισι, καὶ διδοῦσι τὰ κοινὰ, ὡς δοκίμησθαι πρὸς τῆς βλάπτεισθαι δὲ τούτων ἡγουμένους τὴν πόλιν, οὐτε σμειπῶντα καὶ ὡς ἀνέσταντα, ὡς δὲ λαμβάνοντες, καὶ εἰσαγαγόντες σφόδρα ἐν χρεῖσιν τὰ λαβεῖν οὐκ οὐδέποτε γὰρ πρὸς τῆς πόλεως συμπεροῦν σκοποῦμετες, οὐτ' ἐπαυνοῦσιν, οὐτε δυσχεραίνουσι τὸ πλεονέκτημα, ἀλλ' ὡς ἐκείνοις χρεῖσιν, καὶ πεινοῦσιν ἐχρῶσιν. ἐγὼ δὲ, τὸ τὸ μὲν, οὐτ' ἀεὶ εἰσηγησάμεν, οἷς ἀντίποινα, ὡς οὐ δεῖ λαμβάνειν. ὡς ἀπὸ μὲν τοῖς σκοποῦν, καὶ λογίζεσθαι πρὸς ὑμῶν αὐτοῖς, ὅτι τὸ ἀργύριον μὲν

A se meliore. Hoc potius mirandum foret, si nos, qui nihil facimus quod bellates decet, putaremus cum superaturos, qui nihil praetermittit quod ad victoriam parandam requiratur. Quamobrem, Athenienses, haec animis infigenda sunt: & cogitandum, ne quidem in vestra esse manu, ut dicatis vos pacem agere. Iam enim ille & bellum indicit, & re ipsa intulit. Proinde nunc, neque publicis neque priuatis opibus est parcendum: sed omnes, cum tempus postularit, promptis animis militare debent, & melioribus succibus uti, quam prius. Nemo enim vestrum in ea esse debet opinione, uti per quos felix reip. status labefactatus est, per eosdem in integrum omnia restituta, & meliora posse fieri putet: neque sperandum, nisi veterem ignauiam vestram abieceritis, alios pro salute & incolumitate vestra strenue dimicatos. Considerate potius quam turpe sit, quum maiores vestri multos labores & magna pericula Laconico bello sustinuerint: vos nec pro his quae illi iure parta nobis reliquerunt, defendendis, fortiter pugnare velle? Cum iste e Macedonia oriundus aded nullum recuset periculum, ut dum pro amplificando imperio cum hostibus dimicat, toto corpore sit conuulneratus: Athenienses quibus patrium est parere nemini, omnisque armis vincere, hos demum ob molliciem aut fercordiam res gestas a maioribus dedecorare, & patriae deesse utilitati? Ne verò prolixus sum, affirmo nos omnes ad bellum parari oportere, & reliquos Graecos ad coeundam nobiscum belli societatem conuocare, non modo verbis, sed etiam re ipsa. Nam cum omnis oratio inanis est, nisi res ipsa consequatur: tum verò nostris verbis tanto minus habetur fidei, quanto ad dicendum reliquis Graecis expeditiores habemur.

LIBANII ARGUMENTVM
in orationem De republica
ordinanda.

Ratio haec non iam Philippica est, sed suasoria simpliciter. Nam quum Athenienses de theatri pecunia deliberaturi conuenissent: progressus in medium Demosthenes, suadet, ut ciues in classes distribuuntur, & militando atque periculis pro salute Graeciae subeundis, veterem dignitatem recuperent. Ostendit etiam, in comparatione status praesentis cum vetere, quantum a virtute & excellentia maiorum degenerarint.

DEMOSTHENIS XIII.
ORATIO SVASORIA, QVÆ
de Repub.ordinanda inscribitur,
Hieronymo Vuolfio
interprete.

DE hac pecunia, & iis de rebus propter quas haec indicta concio est, neutrum, Athenienses, difficile mihi factu esse videtur, vel obiurgatis illis qui publica distribuunt & largiuntur, laudem apud eos inuenire, qui rempub. per haec laedi credunt: vel si suffragari illis, & hortari ad accipiendum, ijs gratum facere, qui magna inopia premuntur. Neutri enim publico bono considerato, negotium hoc vel probant, vel improbant: sed prout quique vel egent, vel opibus abundant. Ego verò utrū accipiendum sit, nec ne: id neque suadebo, neque dissuadebo. Moneo tamē ut cogitetis, & ipsi vobiscum meditemini, argentum hoc

Conclusio.

Monet, vna cum accipiendo etiam officium faciendum, cum quidem staret se neges, sed concionem in dicit iubet.

de quo deliberatis, exiguum: consuetudinem vna inolescentem, esse magnam. Quod si eam rationem inieritis, vt qui officium suum faciunt, ij etiam accipiant: non solum non lædetis, sed maximopere iuuabitis tum rempub. tum vosmetipsos. Sin ad accipiendum, & festum, & causa qualibet satis erit, de his autem quæ præterea facienda sint, ne verbum quidem audire volueritis: prouidete, ne forte vos, in his quæ nunc rectè fieri censetis, aliquando vehementer errasse iudicetis. Ego autem oportere censeo (ne verò propter id quod dicam obturbate, sed re audita iudicetis) quemadmodum de accipiendo concionem indicimus, sic etiam de ordinatione rei pub. & apparatu bellico indici concionem: & singulos non modò ad hæc attentè audienda, sed etiã ad alacriter exequenda promptos esse debere: vt, o Athenienses, spem fortunæ melioris in vobis ipsis habeatis: neque sciscitemini quid rerum iste vel alius gerat. Ac de re ditibus quidem ciuitatis, & his quæ insuper ex priuato frustra nunc impeditis, sociorumque vectigalibus, vnumquemque vestrum id accipere decere dico, quod æquum est, ætate florentes, militare stipendium: emeritos, pecuniam ob exercenda iudicia, seu quo alio titulo rem insigniri placet. Sed ipsi militabitis, neque eo munere cuiquam cedetis: quò rei pub. vires domesticæ sint, & è ciuibus instructæ: vt nec opes vobis desint, & vos officio fungamini, & imperator exercitui præsit: & non Athenienses, eadem quæ hæctenus, vsuueniãt, vt duces in iudiciis vexetis: & hic tandem sit negotij totius exitus: Iste istius filius, istum accusauit: prætereaque nihil. Sed quid vobis studio habere debetis? Vt socij non præsidiorum metu, sed communicatione vtilitatem inter vos & ipsos, vobiscum sint coniuncti. Deinde ne duces peregrinis militibus socios vexent ac deprædentur, hostes ne videant quidem: quarum rerum emolumenta istorum propria sunt, odia & maledicta in totam ciuitatem redundant: sed vt ciues habeant, quorum opera hostes eo modo quo nunc socios & amicos affligant. Præterea multæ res vestram præsentiam desiderat: & præterquam quòd domestica bella domesticis copiis geri conducit, idem ad alia quoque negotia est necessarium. Nam si contenti essetis otio, securi quomodo cum Græcis ageretur: alia esset ea ratio. Nunc principatum, caterisque dicendi iuris potestatem vobis arrogatis: exercitum autem qui hæc & intueatur & tueatur, neque paratum habetis, neque parare studetis: sed vobis ociosè desidentibus, & dormitantibus, Mitylenæi libertatem amiserunt: neque minus Rhodij, nostrum nemine prohibente. At hi, dicat aliquis, fuerunt inimici nostri? Sed odia maiora esse debent, Athenienses, in oligarchias, pro instituto nostro defendendæ libertatis, quam contra liberos populos, quæcunque inimicitiarum causæ intercesserint. Sed vt eò redeam, vnde digressus sum, affirmo, debere vos in ordinem describi, atque ordinem eundem esse tum accipiendi, tum faciendi ea quæ decet. Hisce de rebus prius etiã apud vos disserui, & explicavi, quinam ordo inter vos, qui grauem armaturam geritis, & qui equites estis, & qui horum numero non continemini, esset in eundus: & vnde communiter omnes liberaliter sustentari possent. Quod verò meum animum maximè omniũ turbauit, dicam vobis, nec dissimulabo. Nã quum multa & præclara & magna essent ea omnia: nullius è cæteris quisquam meminit: duorum obolorum omnes. At qui fieri nõ potest, vt isti maioris precij òντων τούτων άπάντων. τῶν μὲν άλλων οὐδενός οὐδὲς μένηται τοῖν δυοῖν ὃ ὀβολοῖν άπαντες. καὶ τοι τοῖς μὲν

Explicatio quomodo rei pub. sit ordinanda

Queritur de iniquitate populi: & per occupatiōne sua consilia cum quorundam oratorum nugis comparat.

ὅτι τὸ πο, καὶ οὐ βελδιδεθε μηδὲν. τὸ ὃ ἔδος, μέγα, ὃ γίγνηται μὲν τοῦτου. εἰ μὲν οὐ μὲν ἔφωρα τῆσιν ἀπεροσίνεσι, καὶ τὸ λαμβάνειν κατὰ σπουδασεσθι ἔ μόνον ἐβλάψετε, ἀλλὰ ἔ τὰ μέγιστα ὠφελήσετε τὴν πόλιν, καὶ ὑμῶς αὐτοῖς. εἰ ὃ μὲν λαμβάνειν, καὶ ἐορτή, καὶ πᾶσα ἀρκέσει περὶ φασί τε δὲ ἀπερὸς τοῦτῶν δὲ ποιῆν, μὴ ὃ τὰς λόγους ἀκούειν ἐβελήσετε ὅρατε μὴ ποτε, ἀντι ὄρθως ἢ γέειθε περὶ τῆσιν, σοφὸν ἢ μὲν τῆσιν νομίσητε. ἐγὼ δὲ φημι δεινὸν (καὶ μοι μὴ δορυβήσητε ἐφ' ὃ μέλλω λέγειν, ἀλλ' ἀκούσαντες κένητε) ὡσπερ ἐπὶ λαβεῖν ἐκκλησίαν ἀπεδύκαμεν ἔτα καὶ περὶ τῶν σωτῆρων, καὶ περὶ τῶν ἀποδιδύμεν, τὰ περὶ τὸν πόλεμον, ἐκκλησίαν ἀποδιδύμεν καὶ περὶ τῶν ἐκαστον αὐτῶν, μὴ μόνον ταῦτ ἀκούειν ἐβελήσατε, ἀλλὰ ἔ περὶ τῶν βελόμῶν ἴνα, ὡσπερ ἀθλιωταῖοι, τῶν ἀγαθῶν τὰς ἐλπίδας δὲ ὑμῶν αὐτῶν ἐχρητε καὶ μὴ τὸ δεινα, μὴ ὃ τὸν δεινα πικρὸν γίνωσκετε περὶ τῶν περὶ τῶν καὶ τὰ μὲν ἀπεροσίνεσιν τῆ πόλει πάντῶν καὶ ἀντι ἐν τῶν ἰδίων ἀπεροσαναλίσκετε εἰς οὐδὲν δέον καὶ ὅσῳ ἐν τῶν συμμάχων ὑπαρχεῖ λαμβάνειν ὑμῶς φημι χεῖρα, τὸ ἴσον ἐκαστον τοῖς μὲν ἐν ἡλικίᾳ, σπρωπῶν τῶν δὲ ἕσπερ τὸν κατάλογον, ἐξέτασιν, ἢ ὅπως αὐτῶν ὀνομάσῃ τὸ στρατεύεσθαι δὲ αὐτοῖς, καὶ μηδὲν τοῦτου περὶ τῶν ἀλλοῦν ἀλλὰ τὴν δύναμιν τῆς πόλεως οἰκείαν εἶναι, καὶ κατεσθῆσθαι μὲν ἀπο τούτων ἴν' ἀπορήτε, καὶ τὰ δέοντα ποιῆτε. καὶ τὸν στρατηγὸν ἢ γέειθε ταύτης ἴν' ὑμῖν, ὡσπερ ἀθλιωταῖοι, μὴ ταῦτα ἀπερὶ νῦν συμβαίνει, τοῖς στρατηγοῖς κένητε. καὶ περὶ τῶν ὑμῖν ἐν τῶν ἀπεροσίνεσιν, ὃ δεινα τῶν δεινός, πῶν δεινα εἰσῆγαγεῖν ἀλλο δὲ οὐδὲν ἀλλὰ τὴν ὑμῶν γήνηται, ἀπεροσίνεσιν ὡσπερ οἱ συμμάχοι μὴ φερούσι, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ συμφέρον ἡμῖν τε καὶ οἰκείοις ὡσπερ οἰκείοι. ἐπειδ' οἱ στρατηγοί, μὴ ξένοις ἔχοντες, τοῖς μὲν συμμάχοις ἀγῶσι καὶ φέρονσι, τοῖς δὲ πολεμίοις μὴ δὲ ὀφείν. ἀφ' ὧν αὐτῶν ὠφέλειαν, τούτων εἰσὶν ἴδια, τὰ δὲ μίσση, καὶ τὰ ἐγκλήματα, ἐφ' ὅλῳ ἔρχεται τὴν πόλιν. ἀλλὰ πολίτας τοῖς ἀκολουθοῦντας ἔχοντες, τοῖς ἐχθροῖς, ἀντι τοῖς συμμάχοις καὶ φίλοις, ποιῶσι χεῖρα δὲ τούτων, πολλὰ τῶν ἀπεροσίνεσιν τὴν ὑμῶν ποσὶ παρουσίᾳ καὶ ἀντι τῶν περὶ οἰκείοις πολέμοις οἰκεία χεῖρα δυνάμει συμφέρον. καὶ περὶ τὰ ἄλλα περὶ τῶν ἀναγκῶν ὅτι. εἰ μὲν γὰρ ἡσυχίαν ἔχει ὑμῖν ἀπέχρη, καὶ μηδὲν τῶν ἑλλωπικῶν ἀπεροσίνεσιν ὅπως ἔχει ἄλλος αὐτῶν λόγος ὅτι. νῦν δὲ ἀπεροσίνεσιν μὲν ἀξιοῦτε, καὶ τὰ δεινα ὀρίζεσιν τοῖς ἄλλοις τὴν δὲ ταῦτα ἐποπτεύουσιν, καὶ φυλάξουσιν δύναμιν, οὔτε κατεσθῆσθαι, οὔτε ἀπεροσίνεσιν ἀλλ' ὅτι πολλῆς μὲν ἡσυχίας. καὶ ἔρημίας ὑμῶν, ὃ μὲν τῶν ἀθλιωτῶν δεινός κατὰ λυταῖοι ὅτι πολλῆς δὲ ἡσυχίας, ἢ ῥοδίων ἐχθροῖς γὰρ ὡσπερ ἡμῖν σαίη τις αὐτῶν; ἀλλὰ μείζω, χεῖρα νομίζεσιν, ὡσπερ ἀθλιωταῖοι τὴν πόλιν περὶ τὰς ὀλιγαρχίας ἕσπερ αὐτῶν τῶν ἀπεροσίνεσιν ἔχθρον, ἢ τὴν πόλιν τοῖς δεινοῖς ἕσπερ ὡσπερ αὐτῶν ἢ ἀλλ' ἴν' οἰκείσε ἐπανελάθη, φημι δεινὸν ὑμῶς σιωπῆσθαι, καὶ τὴν αὐτῶν τῶν, τε λαβεῖν, καὶ τῶν ποιῆν ἀπεροσίνεσιν, σιωπῆσθαι εἶναι. διελθῆσθαι δὲ ὑμῖν περὶ τούτων, καὶ ἀπεροσίνεσιν καὶ δεινῶν, ὡσπερ αὐτῶν τῶν ὅτι τε ὀπίσθαι, καὶ οἱ ἴπωεις, καὶ ὅσοι τούτων ἐν τῶν ἐσθ' καὶ ἀποσεία τῶν ἀπᾶσι γήνηται κοινή. ὃ δὲ μοι πλείονα ἀθυμία ἀπάντων παρέχουσιν, ἐσθ' ἀπερὸς ὑμῶς, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι ὅτι πολλῶν, καὶ καλῶν, καὶ μεγάλων ὄντων τούτων ἀπάντων. τῶν μὲν άλλων οὐδενός οὐδὲς μένηται τοῖν δυοῖν ὃ ὀβολοῖν άπαντες. καὶ τοι τοῖς μὲν

μη οὐκ ἐστὶ πλείονος, ἢ δυοῖν ὀβολῶν ἀξίους εἶναι. τὰ δ' ἄλλ-
 λὰ ἂν μὲν τούτων εἶπον, τῆς βασιλείας ἀξία ὅτι χρημά-
 των πόλιν τοσούτους ὀπλίτας ἔχουσιν, καὶ ξίφρεις, καὶ ἰσ-
 πείας, καὶ χρημάτων πρῶτον, σωτηρίας, καὶ παρα-
 σκευάσθαι. πὶ οὐκ, φαίη τις ἀνδρῶν, ταῦτα νῦν λέγω, ὅτι φημι
 δεῖν ὑμᾶς (ἐπεὶ δὴ τὸ μὲν ἀπαντὰς μαδοφορεῖν διχρησί-
 νοῦσι πῖνες τὸ ἰσχυρῶν, καὶ ὀρθοῦσθαι ἀδύνατον, πα-
 ρεῖ πάντων χρησίμων εἶναι) δοκιμάζονται ἡ τεύξεν ἀξία
 τὰ πρῶτον καὶ πρῶτον, καὶ πρῶτον, καὶ πρῶτον, καὶ πρῶτον, καὶ πρῶτον,
 μὲν γὰρ ἡ γνώμη ἡ δόξα ἡ ἀξία, ὡς οὐτως ἔχον. εἰ μὲν ὑμεῖς
 νῦν περὶ τούτων καμρόν εἶναι νομισάντες ὅταν εἰς χρεῖ-
 ας αὐτῶν ἔλθῃτε, εἰ ποῖα ὑπάρξει, εἰ δὲ ἀνεπιφανῆς ἢ μη-
 σάδουροι παρὶδῆτε, ὅταν δὲ ἡ χρεῖστα τετελεσθῆσθαι
 ὡς ὀρθοῦσθαι ἀξία, ἢ δὲ πῶς εἴπῃ, ὡς ἀνδρες ἀθλιώ-
 οἱ, πῶς λέγων, οὐκ ὑμῶν τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τῆς ἀξίας ἡ δόξα ἡ
 μὲν, εἰ ταῦτα ἡ δόξα εἶναι. πῶς ἡμῶν δὲ τῶν δημοσίων
 λόγων ἀγαθὸν γέροντες, ὅς παρελθόν, ὑμῶν, ὅταν αὐτῶν
 δόξῃ, ἀνεπιφανῆς πᾶσι λόγοις, καὶ διέστυρε τὰ παρῶν
 καὶ τοῖς πρῶτον ἐπιφανῆς, καὶ μεταφασίας, ἢ φυσή-
 σας ἡμᾶς, καὶ τῶν. ἐγὼ δὲ εἰ μὲν ὑμᾶς διακίβην ὡν
 λέγω πᾶσι. πῶς αὐτῶν οἱ μὲν τῶν πόλιν πρῶτον
 ἀγαθὰ, ὡς εἰ λέγειν νῦν ὅτι πρῶτον, πολλοὺς ἀν-
 πῶνται, ὡς μετῴσῃ. ἢ δυνατοῖς, οὐ μὲν, οὐδὲ τὸ μικρὸν
 ὡρεῖν οἱ μὲν, εἰ τὰ βέλπῃ ἀκούειν ὑμᾶς σμυδίω.
 δεῖ γὰρ ἀνδρες ἀθλιώτοι, τὸν βουλομένον πρῶτον τῶν
 πόλιν ὑμῶν ἀγαθῶν, τὰ ὅσα πρῶτον ὑμῶν ἀγαθὰ. δι-
 φασίαι γὰρ οὕτω πολλὰ καὶ ψόδη, ἢ πᾶσι μᾶλλον,
 ἢ τὰ βέλπῃ ἀκούειν σμυδίω. οἶον (ὅπως ἢ μὴ δο-
 μῶσις μοι μὲν, ὡς ἀπαντὰ εἶπω) ἀνέωξεν πῖνες
 πρῶτον δὴ πῶς τὸν ὀπλοδότην οὐκοῦν οἱ παλιόντες ἄ-
 παντες, τὸν δὴμον καταλελυμένον. τῶν νόμων οὐκ εἶναι
 τοιαῦτα ἔλεγον, καὶ οἱ ὡς ἀνδρες ἀθλιώτοι, σκοπεῖτε, ἀν-
 ἀληθῆ λέγων, εἰ μὲν ταῦτα ποιοῦντες ἀξία ἐποίησθαι
 νῦν οὐ δὴμον εἰ οὐ δὴ τούτων κατὰ λυμέναι. πάλιν, κῶ-
 πας πῶς ἐφίλειτο, μασηγῶν ἐρεβλῶν, πάντες ἐβῶν, λέ-
 γοντες κατὰ λυμέναι τὸν δὴμον. ἐγὼ δὲ, πῶς φημι, μὲν ὑμᾶς
 βεβῶν, θανάτου πᾶσι ἀξία, ὡς ἀνδρες ἀθλιώτοι, τὸν δὴμον δ'
 οὐ δὴ τούτων κατὰ λυμέναι, ἀλλὰ πῶς κατὰ λυμέναι, εἰδὲ
 λέγει, οὐδὲ παρρησιάζεται. ἐγὼ δὲ φράσω ὅταν ὑμεῖς, ὡς
 ἀνδρες ἀθλιώτοι, φάσῃς ἢ μηδὲν, πολλοὶ, καὶ ἄποροι,
 ἢ ἀπλοῖ, καὶ ἀσυντάτοι, καὶ μὴ τὰ αὐτὰ γνώσκοντες ἢ
 τε ἢ μὴ τε φρασηγῶν, μὴ ἄλλος μὲν εἶναι, ὡς ὑμῶν ψη-
 φίσαντες φρασηγῶν, εἰ ταῦτα μὲν εἶναι λέγειν εἰδὲν, μὴ δὲ ἐ-
 πανορδοῦν, μὴ δὲ ὅπως πᾶσι τῶν τοιαῦτα ὄντα πρῶτον
 ὄντι συμβαίνει, καὶ ἢ δὴ, ὡς ἀνδρες ἀθλιώτοι, ἐπεὶ γὰρ
 λόγοι παρερρήκασιν πρῶτον ὑμᾶς ψόδη, καὶ πολλὰ τῶν
 πολιτῶν βλαπτόντες, οἶον, ἐν τοῖς δικαστηρίοις ὑμῶν ὅτι
 ἢ σωτηρίας, εἰ δὲ τῆς ψήφου τῶν πολιτῶν ὑμᾶς φυλάτ-
 τειν. ἐγὼ δὲ οἶδα, ὅτι ταῦτα μὲν ὑμῶν τὰ δικαστήρια τῶν
 πρῶτον ἀλλήλοισι δικῶν ὅτι κοινά. ἐν τῶν ὀπλοῖς δεῖ
 κρατῆν τῶν ἐχθρῶν. καὶ εἰ τούτων, ὅτι ἢ σωτηρίας τῆς
 πολιτείας, οὐ γὰρ τῆς ψήφου, τῶν ἐν τοῖς ὀπλοῖς ποιή-
 τειν, καὶ ἢ οἱ μὲν τούτων κατὰ λυμέναι τοῖς ἐχθροῖς, καὶ
 ψήφου, ἢ ἄλλο, ὅ, πῶς βούλεσθαι πᾶσι ὑμᾶς ἔξου-
 σίαν ἢ ἀδύνατον ὀρθοῦσθαι ἀξίους. δεῖ γὰρ εἰ μὲν τοῖς ὀ-
 πλοῖς φερούσι ἐν τῶν δικαστηρίοις φιλανθρωπίου εἶναι.
 εἰδὲ τὰ δὲ καὶ μείζονος ἢ κατ' ἐμαυτὸν λέγειν λόγοις αὐ-
 τῶν τῶν ὀρθῶν ἔχον αὐτῶν δοκῶν. τὸν γὰρ ὡς πῶς πῶς
 τῆς πόλεως ῥηθῆσθαι λόγοις, καὶ τοιούτων πρῶτον, πᾶσι
 ἑνὸς τῶν λέγοντος ἀνέμειξω φαίνεσθαι δεῖ.

A sint, quam duorum obolorum, cetera vero quae cum
 his quae dixi, coniuncta sunt, regis Persarum opes ex-
 quant, ut urbs quae tot probè instructos pedites ha-
 bet, tot triarii, tot equites, tantos pecunia redi-
 tus, ordinata & instructa sit. Quid igitur, inquiet a-
 liquis, haec nunc commemoras? Quia censeo vos oportere
 (quoniam nonnulli ferendum non putant, ut omnes stipendia mereant: ordinationem verò & in-
 structionem esse vtilem, consentiant omnes (hinc negotium auspicari, & unicuique dare potestatem;
 dicenda his de rebus sententia. Sic enim in se res ha-
 bet: Si vobis nunc persuaderi sinetis, ut haec oppor-
 tuna esse arbitremini: quum ea necessaria vobis fue-
 rint, in promptu habebitis. Sin ut intempestiva negli-
 getis: quum videndum illis esset, tum demum ea com-
 parare cogemini. Iam verò quidam, non plebeius ho-
 mo, sed talis qui disrumperetur si haec fierent, his
 ferè verbis: Quid tandem fructus, inquit, Demo-
 sthenis orationibus. corpimus? Qui progressus, quum
 ipsi visum est, aures vestras obtundere solet, cauillā-
 do praesentem statum, laudandisque maioribus: ac
 denique vbi vos concitavit, & inflavit, descendit. E-
 go verò, si vobis eorum quae dico persuadere aliquid
 possem: tot me utilitates allaturum esse reipub. pu-
 tarem, quantas si nunc dicere aggrediar, plerique fi-
 dem eis abrogaturi essent, tanquam maioribus quam
 fieri possint. Enimverò me non parum professe
 reipub. censeo, si vos ad optima quaeque audienda
 consuefaciam. Oportet enim, Athenienses, ut his
 qui de civitate nostra bene mereri cupit, auribus pri-
 mum vestris immedatur. Corrupti enim sunt. Ad eò
 multa & falsa, & quavis potius audire, quam salu-
 taria, consuefacti estis. Veluti (ne verò mihi quisquam
 obturbet, priusquam omnia dixerim) recluserunt nu-
 per quidam ararium, oratores igitur omnes pro con-
 cione dictabant, abrogatum esse statum popularem:
 interisse leges, & huius generis alia. Atqui, Athe-
 nienenses, considerate num vera dicam. Hi qui talia
 faciunt, capite mulcandi sunt illi quidem: neque ta-
 men popularis litatus per tales abrogatur. Rursus
 remos aliquis surripuit: flagellandum, torquendum,
 vociferantur omnes, abrogari statum popularem
 dictantes. Ego verò quid dico? Ea qui faciat, capite
 mulcandum, & quae ut illi: sed statum popularem
 per eos abrogari, nego. Sed is quomodo abrogetur,
 nemo dicit, aut palam profiteri audet, ego verò di-
 cam. Si vos, Athenienses, male educati, multi & in-
 opes & incemes & incompositi, neque eodem mo-
 do animati sitis: si neque imperator, neque quisquam
 alius decreta vestra curet: si haec nemo indicare ve-
 lit, aut corrigere, neque de his malis corrigendis co-
 gitet, aut molliatur quicquam: id quod nunc acci-
 dit. Ac mediusthidius, Athenienses, aliae orationes
 falsa ad vos inuecta sunt, & exitiose reipub. ut sunt.
 In iudiciis vestra salus sita est, & Suffragio reipub.
 conferuetis oportet. Ego verò scio ista iudicia pri-
 uatis controuertis inter vos diiudicandis & diri-
 mendis esse comparata, & ex aequo feruire omnibus:
 hostes autem armis superandi sunt, & in his consistit
 salus reipub. Nec enim vestra senatusconsulta effi-
 cient, ut nostri eos qui sunt in armis, vincant: sed ij
 qui hostes armis superant, efficiunt, ut vos & liberè
 consultare, & quicquid volueritis securè agere possi-
 tis. Nā in armis formidabiles, in iudiciis humanos
 vos esse decet. Quod si cui gradiora loqui, quam p-
 natura aut fortuna mea videor: eū ego rectè sētere
 censeo. Nā oratio quae p- tanta vrbe, tātisq; de rebus
 habetur, sepe vno quocunq; oratore videri maior,

& ad vestram, non ad dicētis dignitatem, propē ac-
cedere debet. Cur autem eorum nemo qui à vobis
honorantur, hæc dicat: eius rei causas ego vobis ex-
ponā. Nam qui ad comitia creandorum magistratuum,
& ad eum ordinem accedunt: feruile in mo-
dum circumeunt, ad eblandiendum suffragiorū fi-
uorem; vnusquisque cupiens imperatorem se desi-
gnari, non vllum viri fortis facere opus. Quod si
quis etiam talis est, vt aliquid conari audeat: is nunc
gloria & nomine vr̄bis nostræ munitus, eorum qui
aduersentur solitudine fretus, vos bona spe dunta-
xat esse lactandos, neque quicquam aliud agendum:
se verò bonorum vestrorum tāquam hæreditatem
cernere posse, existimat. Idq; verum est. At si per vos
metipfos egeritis omnia: se vt operam ipsorū, sic &
præmiorum quæ illa sequantur, aquā cum cæteris
partem habiturum præuidet. Qui autem republ.
gerunt, & in eo studio versantur, vtilissima dicendi
ad vos consuetudine omiſsa, se cum hisce coniun-
gant. Ac prius quidem tributim conferebatis: nunc
verò tributim republ. geritis. Orator dux est, &
imperator huic obnoxius: & qui partim his, partim
illis suffragentur, trecenti. Vos reliqui attributi es-
tis auctarij vice, alij his, illis alij. Ex his igitur re-
bus hoc consequimini, vt ille aerea statua ornetur,
ille sit beatus, vnus atque alter republica potentio-
res: reliqui testes felicitatis horum sedetis: & vt ig-
nauia vestra indulgere possitis, multas & magnas
opes ac gloriam, quæ in vestris manibus sunt, abii-
citis, atque istis conceditis. Atqui considerate, quo
in loco hæc apud maiores fuerint. Nam quæ agēda
sint, nō alienis exemplis, sed domesticis vti, cogno-
scatis licet. Illi Themistocli, cuius ductu nauale
prælium ad Salaminem commissum est, & Miltiadi
Marathonix pugnæ duci, multisque alijs qui res lō-
gè clariiores & vtiliores quàm hi nostri duces gesse-
rant, mediusfidius non creas statuas decernebat, ne-
que supra modum adamabant, neque (vt qui nulla
re populo præstantiores essent) exquisitis eos affi-
ciebant honoribus. Etenim nullius illorum facinor-
um gloria se fraudabant: neque quisquam est qui
nauale prælium ad Salaminem Themistoclis esse
dicat, sed Atheniensium: aut Marathoniam pugnam,
Miltiadis, sed ciuitatis. Nunc verò vulgus ita loqui-
tur: Corcyram cepit Timotheus, & Legionem ce-
cidit Iphicrates, & nauale ad Naxum prælium vi-
cit Chabrias. Ipsi enim videmini, propter honorum
magnitudinē, quos propterea ducib. decreuistis, re-
rum gestarū gloria illis cedere. Quin etiā ciuilia do-
na vt illi pulchrè largiebantur, sic vos nō rectè. Pe-
regina porrò munera quomodo illi distribuebāt?
Menoni Pharfalio, qui duodecim argēti talenta ad
bellū gestū in Eione ad Amphipolim suppeditarat,
& ducetos equites, clientes suos, suppetias miserat,
nō ciuitatē decreuerunt, sed immunitatē tantūm de-
derunt: & ante hunc Perdices (qui, quo tēpore Bar-
barus olim Græciam hostiliter inuaserat, rex Macedo-
niæ fuit, & Barbaros, qui post acceptam cladem
Platæis recedebant, deleuit, & regi Persarū integrā
illam stragem fecit) non decreuerūt ciuitatem, sed
immunitatem duntaxat: magnam nimirum & præ-
clarā & venerabilem suam patriam existimantes,
& quouis maiorem beneficio. Nunc verò, Athe-
nienses, homines perditos, seruos seruis genitos,
accepto tanquā pro alijs mercib. precio, ciues faci-
tis. Et hæc vobis agere visū est, non quod deterioribus
sitis ingenijs quàm maiores vestri: sed quod illi ipsi
de se præclarè senserant, vobis autem id ereptū est.

Maiorum
exemplis,
& veteris
reip. com-
memora-
tione, &
præsentis
status vitu-
peratione,
populum
expergefæ-
cere stu-
diat.

Α καὶ τῆς ἀξίας τῆς ὑμετέρας ἐργῆς ἢ μὴ τῆς τῆ λέγον-
τος ὅτι οὐδέ τις ἔτι ὑφ' ὑμῶν πτωχῶν ταύτας λέγει
τὰς προφάσεις ἐγὼ διέξεμι ὑμῖν. οἱ μὲν πρὸς ἀρχι-
ρεσίαν, καὶ ταύτῃ τὴν ταύτην προσιόντες· δούλοισι τῆς
ἐπιτοχῆς ἐκαστος ἀποδάξων, οὐκ ἀνδρὸς ἔργον οὐδὲν
προσέξαμεν δὲ πρὸς τοιοῦτος ἔστιν, οἷος ἐργασίαν ἐργῶν τῶν
νῦν μὲν ἡγεῖται, τὴν τῆς πόλεως δόξαν ἀπορριπὼν ἔχον
καὶ τὸ νόμα, τῆς ἑστῆς ἐναντιώσομενων ἐρημίας ἀπορριπὼν
των, τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτίθειν, ἀλλὰ δὲ οὐδὲν κληρο-
νομήσειν αὐτὸς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν ὅτι ἔστιν. αὐτὸ δὲ
ὑμεῖς δὲ ὑμῶν αὐτῶν ἐκαστος προετίθειτε, τὸ ἴσον τοῖς ἀλ-
λοις ὡς περὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, οὕτω καὶ τῆς ἐκ τούτων π-
μῆς ἐξετε. οἱ δὲ πολιτοδύμοι, καὶ πρὸς ταῦτα ὄντες, τὸ
τὰ βέλπετα λέγειν ὑμῖν ἀφέντες, προσηγορίας ἀπο-
προσέτερον, καὶ πρὸς τούτους μὲν, καὶ συμμορίας εἰσεπέ-
ρετε· νῦν δὲ, πολιτοδύμοι κατὰ συμμορίας. ῥήτωρ, ἡγε-
μῶν, καὶ στρατηγῶν ὑπὸ τούτων, καὶ οἱ βοησῶντες μὲν ἐ-
κατέστη, ξικαστοῖσι δὲ ἄλλοι, προσηγορίας εἰσεπέ-
ρετε, ὡς τούτοις, οἱ δὲ ὡς ἐκείνοις. τοιαύτην ὑμῖν πρὸς τὸν ἐκ
τούτων, ὁ δὲ ναὶ χαλκοῖς, καὶ ὁ δὲ ναὶ δούλοισιν, εἰς ἢ
δύο ὑπὸ τῶν πόλεων, οἱ δὲ ἄλλοι, μέρτερες τῆς τούτων δό-
ξαι μόνιας κατέστη· τῆς κατὰ ἡμέραν βαρβαρίας, πολλο-
λῶν καὶ μεγάλων ὑποσχεσῶν ὑμῖν δωδεμορίας τοῖ-
τοις προετίθει. καὶ τοῖσι σέβασθε ὅπως ἐπὶ τῶν προσηγο-
ριῶν ταύτ' ἔχον. οὐ γὰρ ἄλλοις ὑμῖν ὡς πρὸς τὴν ἔργον
χρησαμένους, ἀλλ' οἰκείους, ὁ δὲ ἔχον, ἀποπροσέτερον
προετίθει. ἐκείνοις δημοσιλέα τὸν τῶν ἐκ σαλαμῶν
ναυμαχίας στρατηγῶν, καὶ μιλτιάδων τὸν ἡγεμό-
νον ἐκ μέρτερων, καὶ πολλοῖς ἄλλοις, οὐκ ἴσα τοῖς νῦν
στρατηγῶν ἀγαθὰ ἐργασαμένους, μὲν δὲ, οὐ χαλκοῖς
ἴσασιν, οὐδὲ ὑπερηγάπων· ἀλλ' ὡς οὐδὲν αὐτῶν κρείτ-
τους ὄντας οὐχ ὑποσχεσῶν, καὶ γὰρ τοῖς τῶν ἔργων οὐδὲν
ὡς ἄνδρες ἀθλων, τῶν τότε ἀπεσέθησαν ἑαυτοῖς· οὐδὲ
ἔστιν οὐδέ τις ὅς τις αὐτῶν τῶν ἐκ σαλαμῶν ναυμαχίας
δημοσιλέους, ἀλλ' ἀθλων οὐδὲ τῶν ἐκ μέρτερων
μάχων μιλτιάδων, ἀλλὰ τῆς πόλεως. νῦν ὅτι πολλοῖς
τῶν λέγουσιν, ὡς κέρυκεσιν εἶλε πύργος, καὶ τῶν μέρ-
τερον κατέκτανεν ἰφικράτης· καὶ τῶν πρὸς τὴν ἔργον οὐκ
ναυμαχίας, χαλκοῖς. δοκέετε γὰρ αὐτῶν τῶν ἔργων τούτων
C ὡς πρὸς τὴν πρὸς ταῖς ὑποσχεσῶν, ἀς δὲ δόξατε
ἐπὶ αὐτοῖς ἐκείνῳ τούτων. τὰς μὲν δὲ πολιτικὰς δωδεμο-
ρίας, ἐκείνοις τε καλῶς ἐδίδωσαν καὶ ὑμεῖς οὐκ ὀρθῶς. τὰς δὲ
τῶν ἔργων, πῶς; ἐκείνοις μέρτερον τῶν φαρσαλίῶν, δώδεκα
μὲν τάλαντα ἀργυρίου δόντες, πρὸς τὸν ἐπὶ ἡμῶν, τῆς πρὸς
ἀμφιπόλει, πόλεμον, δημοσίοις δὲ ἰππεῦσι πάντας ἰ-
δίους βοηθήσαντες. οὐκ ἐψηρίσαντες πολιτείαν, ἀλλ' ἀπέ-
λειαν ἐδίδωσαν μόνον. καὶ πρὸς τούτων τούτων, περὶ δὲ τῶν
καὶ τῶν τῶν βαρβαρῶν ποτὲ ἐπὶ στρατίαν βασιλεύοντι
μακεδονίας, τοῖς ἀναχωροῦντας ἐκ πλαταίων τῶν βαρ-
βαρῶν δωδεμορίας, δημοσίῳ καὶ τέλειον τὰ τῶν ἔργων
μακροῦσιν τῶν βασιλείς· οὐκ ἐψηρίσαντες πολιτείαν,
ἀλλ' ἀπέλειαν ἐδίδωσαν μόνον· μεγάλων οἰκίας καὶ πμῶν,
καὶ σεμνῶν τῶν αὐτῶν παρὶς δὲ ἡγεμόνων, καὶ πῶς μεί-
ζονα δωδεμορίας. νῦν δὲ, ὡς ἄνδρες ἀθλων, φέροντες ἀ-
θεσῶν τοῖς οἰκοδόμοις, πμῶν ὡς περὶ ἄλλου πρὸς
τῶν ὀνίων λαμβάνοντες, παιῖδες πολίτας, ταῦτα δὲ ὑμῖν
ἐπελάλυτε προετίθει, οὐχ ὅτι τὰς φύσεις ἐστὶ χεῖρους τῶν
προηγμένων· ἀλλ' ὅτι τοῖς μὲν ἐφ' ἑαυτοῖς παρὶς μῆτρα φρονεῖν, ὑμῶν δὲ, ὡς ἄνδρες ἀθλων, πρὸς τῶν ἔργων
ἔστι

ἔστι δὲ οὐδέ ποτ' οἰμὴ δυνάτων, μικρὰ καὶ φάυλα φερόντων, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν. ὡς περ εἶδ' ἡμεῖς καὶ λαμπερὰ φερόντων, μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρονεῖν. ὅποι' ἀτὰρ γὰρ αὐτὰ δῶκεν δυνάμει τῶν ἀνθρώπων ἢ τοῦτον αὐτὸν καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. σκέψασθε ἢ ἄ τις κεφάλαια αὐτῶν τῶν φερόντων εἰπεῖν, ὅτι τῶν τε ἐκείνων περὶ φερόντων, τῶν ὑμῶν αὐτῶν ἄρα ὑμῶν αὐτῶν ἐν τούτων γε δυνάμει, κρείττους γινέσθαι. πάντες μὲν τοῖσι καὶ τῶν τετρασέκων ἐπὶ τῶν ἐλλήνων ἦρξαν ἐκείνοι ἐκόντων. πλείω δὲ ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν συναγαγόντων, πολλὰ δὲ καὶ κελάρια καὶ περὶ τῆς ναυμαχουῦτες ἐποίησαν ἔργα, ἐφ' οἷς ἐπὶ καὶ νῦν φιλοτιμούμεθα. καὶ τὰ ταῦτα νομίζετε αὐτοῖς εἶσθαι, οὐχ ἵνα θυμαίωμεν μόνον ἡμεῖς αὐτὰ, θεοσεβῶντες ἄλλ' ἵνα καὶ μιμώμεθα τὰς τῶν ἀγαθῶν ἀρετὰς. ἐκείνοι μὲν δὲ ταῦτα ἡμεῖς ἢ, ὅσους ἀπαντες ὄρατε ἐρημίας ἐπιλημμένοι, σκέψασθε εἰ ὅρα ἀπὸ πλείω. οὐ πλείω μὲν ἢ χίλια, καὶ πῶς ἄρα τάλαντα ἀνήλωσαν, ἢ οἱ, τε ἴδιοι πάντες οἴκοι, καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ ὅρα τῶν συμμάχων; οὐδὲ ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχοις ἐκτιστάμεθα, ἔτσι νῦν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀπολωλασθαι; ἀλλὰ νῦν διαταῦτα μόνον τότε εἶχε βέλπον ἢ νῦν, τὰ ἢ ἄλλα γέροντες, πολλοὺν γε καὶ δὲ ἄλλ' ὅ, π βούλεσθε, ὅρα τὰς αὐτῶν οἰκοδομίας, μὲν γε καὶ κόσμον τῆς πόλεως, ἱερῶν, καὶ λιμνῶν, καὶ ἀκολουθῶν τοῖσι, τοῖς τῶν καὶ τοσοῦτον κατέλιπον ἐκείνοι, ὡς τε μηδὲν τῶν ἐπιτηρησάντων ἑαυτοῦν λελείπει φερόντων ταῦτα, νεώσοικοι, σοφὴ, τάλαντα οἷς ἐκείνοι κοσμήσαντες, ἢ πόλιν, ἡμῶν παρέδωκαν. τὰς ἢ ἰδίας οἰκίας τῶν ἐν δυνάμει τότε γινόμενων, οὐτω μερίας, καὶ τῶν τῆς πολιτείας ὀνόματι ἀκολούθους, ὡς τε τὴν δημοκρατίαν τὴν κίμωνος, καὶ τὴν ἀριστέιδου, ἢ μιλτιάδου, καὶ τῶν τότε λαμπερῶν, οἰκίαν (εἰ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν, ὅποια ποτ' ὄντι) ὄρα τῆς τῆς γαίονος οὐδὲν σεμνοτέρων οὐσαν. νῦν δὲ, ὡς ἄνδρες ἀθηναῖοι, δημοσίᾳ μὲν ἢ πόλιν ἡμῶν τὰς ὁδοὺς ἀγαπᾶ καὶ κατασκευάζουσα, καὶ κρήνας, καὶ κοινάματα, καὶ λήρεις, καὶ ἄλλοις εἰσηγηταμένοις ταῦτ' ἐπιπιῶν) πολλοὺν γε καὶ δὲ ἄλλ' ὑμῶν εἰ ταῦτα ἱκανὰ ὑμῶν αὐτοῖς κατασκευάσετε εἶ) διοικεῖν. ἰδία δὲ οἱ τῶν κοινῶν ἐπιτηρησάντων, οἱ μὲν, τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας τὰς ἰδίας οἰκίας κατασκευάσαντες, οὐ μόνον τῶν πολλῶν ἑαυτοῦ φερόντων. C οἱ ἢ γὰρ συνεωνημένοι, γεωργῶσιν, ὅσων οὐδὲ ὄναρ ἢ λησάντων ποτότε. τούτων δὲ αἶτιον πάντων, ὅτι τότε μὲν ὁ δῆμος ἢ δεσπότης, καὶ κύριος πάντων καὶ ἀγαπητὸν ἢ παρ' ἐκείνων τῶν ἄλλων ἐκείνων, καὶ πηκῆς, καὶ ἀρχῆς, ἢ ἀγαθῶν μετὰ λαμβάνειν. νῦν ἢ, τῶν αὐτῶν κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οὐτε, καὶ δὲ τούτων ἀπαντὰ φερόντων. ὁ δὲ δῆμος, ἐν ὑπέρει του καὶ φερόντων μέρει, καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε, αὐτῶν μετὰ διδάσκει, λαμβάνοντες. τοιγαροῦν, ἐν τούτων τοιαῦτα τὰ φερόντων τῆς πόλεως ὄντι, ὡς τε, εἰ τις ἀναγνοῖ τὰ φησίσματα ὑμῶν, καὶ τὰ φερόντων ἐφεξῆς διέλθοι. οὐδὲ ἢ εἰς πηκῆς οὐτε τῶν αὐτῶν εἶ) ταῦτα κακείνα. οἷον, ἢ φερόντων κατὰ τοῖς μεγάρων ἐφησίσασθε, δεσποτινομένοις τὴν ὀργάδα, ἢ ἐξέπεισον τὸ ἐνάγχος, βοσθεῖν μὲν ἐπιφῆσθαι τοῖς σφαγεῦσι τῶν ἐν πελοποννησῶ τοῖς βουλομένοις φερόντων. ἀπαντὰ φερόντων ἢ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ταῦτα, καὶ δίκαια, καὶ τῆς πόλεως ἀξία. τὰ ἔργα δὲ ἄπο τούτων, οὐδὲ μόνον. οὐκοῦν τὴν μὲν ἀπέχθηναι. δὲ τῶν φησίσμάτων ἀφῆρεσθε

A Neque verò fieri unquam profectò potest ut homines paruis & vilibus occupati rebus, sublimes & generosos spiritus concipiant: quemadmodum vicissim natura non fert, ut præclaris & splendidis negotijs dediti: animos pusillos habeant, & abiectos. Nā qualia hominum studia fuerint, talibus eos animis etiam esse præditos necesse est. Considerate quæso, quæ capita enumerari possint earum rerum quas illi gesserunt, quasque vos geritis: an his inter se collatis, vobis ipsi meliores fieri possitis. Illi igitur annos quinque & sexaginta, Græcis volentibus imperarunt; amplius decies mille talenta in arcem congesterunt: multa & præclara, terra marique pugnantes, tropæa erexerunt, quæ etiam nunc laudi nobis ducimus. Atqui putare debetis, illos ea erexisse, non ut nos illa spectantes tantum admiraremur: sed ut etiam virtutes eorum, à quibus consecrata essent, imitaremur. Et illi quid hæc? Nos verò tanta circumdanti solitudine, quàm videtis omnes, considerate an similia. An nõ amplius mille & quingenta talenta in Græcorum medicos frustra profundimus? An non & priuatæ familiæ omnes, & ærarium publicum, & quæ à sociis conferuntur, sunt exhausta? An non quos in bello socios nobis adiunximus, hi pacis tempore perierunt? At hæc sola scilicet tunc meliora fuere quàm nunc: cætera verò deteriora? Plurimum ceræ abest. Agite consideremus quicquid voletis. Aedificia igitur & ornamenta urbis, templorum & portuum, & quæ sunt eius generis alia, tot & tanta illi reliquerunt, ut ad eorum excellentiam nihil possit posteritas addere. In conspectu sunt propylæa hæc paucula, porticus, & reliqua, quibus illi urbem nobis exornatam tradiderunt. Reliquas verò procerum illius temporis ædes, ita moderatas, & nomini popularis itatus congruentes, ut si quis vestrum, Themistoclis, Cimonis, Aristidis, aut Miltiadis, & cæterorum eius ætatis illustrium hominum domos novit, nihilo vicinis magnificentiores esse videat. Nunc verò, Athenienses, ubi nostræ satis est, publicè vias munire, fontes extruere, incrustare parietes, & similibus nugis occupari. Neque verò harum rerum autores reprehendo: nequaquam id facio: sed vos si his procuratis vos officio functos putatis. Priuatim autem, qui publicum aliquod munus administrarunt, partim publicis ædificijs priuatas ædes magnificentiores substruxerunt, nedum plebijs superiores: partim tot fundos coemptos colunt, quot ne per somnium quidem unquam sperauerant. Harum autè rerum omnium causa est, quod olim populus uniuersorum dominus & autor erat: ceteriq; bene secum agi putabat, si is honorè, magistratum, aut aliquod aliud beneficium impertiret. Nunc contra fit. Isti omnes opes in sua potestate habent, & istorum auspicijs geruntur omnia: sed populus ministrum & additamenti locum obtinet. Vobisq; satis est id accipere, si quid illi fortè impertierint. Proinde dum hæc fiunt, talis etiam status ciuitatis est, & si quis decreta vestra legat, & acta ordine percurrat, nemo credere possit eorundem hominum esse hæc & illa, veluti sunt. quæ contra Megaræses, homines nefarios, decreuistis, quum terram consecratam vendicaret & excolerent, excludi esse, prohibedum, nõ concedendum: & de Philiis, quum nuper patria pelleretur, opem ferendam, non permittendos crudelitati carnificum: à Peloponensibus auxilia, si qui iuuare vellat, accersenda. Vniuersæ hæc, Athenienses, præclara sunt, & iusta, & è dignitate reipublicæ, at facta qui sequi debebat, nisi iam appareret inimicitias igitur per senatus consulta denunciatis,

